

AYŞE YAZAR

ÇİĞDEM SEZER'DEN 'SAKLI BAHAR'

'Hiçbir şey insan sıcaklığından önemli değil'

Çiğdem Sezer, olağan gibi görünen ama okuru şaşırtan bir yazar. Karakterleri idealize etmiyor; onları hataları ile sevmemizi sağlıyor. Şiirli-müzikli, yer yer yeşilçam duygusallığında ama bir o kadar da inandırıcı. Yazarın ON8 etiketiyle yayımlanan romanı "Saklı Bahar" da gençlere aşk ve mücadele ile kazanılan cesaret adımlarını attırarak bir roman. Merak ettiklerimizi sorduk, yanıtladı.

■ Sevgili Çiğdem Sezer, okurlarınızın yüzünde hangi duyguları görmeyi hayal ederek bu kitabı yazdınız?

Kendini o kahramanlarla aynı karede hissetmesi... Sanırım istediğim tam olarak buydu.

■ Kitapta sağlam arkadaşlıklar var. Fakat karakterler idealize edilmemiş. Bahar, arkadaşı Merve için ailesine yalan söyleyebiliyor. Biz Bahar'a kızmıyoruz. Hata yapan bir karakteri de sevdirebiliyorsunuz. Bu bir risk değil mi? Bir de kabuğunu kıran, radikal karar verebilecek kişi olarak hep Bahar'ı düşünmüştüm, bunu Heval'in yapabilmesi beni şaşırttı. Olağan gibi görünüp de şaşırtmayı nasıl başarıyorsunuz?

Karakterleri idealize etmedim, evet. Gerçek hayatta da karşıyım buna. Herkes kendi hayatının kahramanıdır ve kimse ideal değildir. Hangimiz hata yapmadık ki! Gerçekte böyleyse, romanda neden farklı olsun. Bunu bir risk olarak düşünmedim; aksine, gençler bu sahiciliği seviyor. Çünkü o da hata yapıyor ve sevmek istiyor aynı zamanda. Anlaşılacak... Kim istemez ki! Bu, bir sorgulamayı da getirir beraberinde. Sorgulamaksa, hataları azaltmanın, kendini gerçekleştirmenin ilk adımlarıdır. Olağan gibi görünüp şaşırtmak da buradan kaynaklı. Bütün okumalarımıza ve deneyimlerimize karşın, "Roman, Bahar'la başlıyorsa, kitaba adını bile vermişse, başkahraman odur ve değişimi o sağlayacaktır" ön yargısıyla başlıyoruz sayfaları çevirmeye. O zaman herkes Bahar mı olsun? Hayır, herkes kendi hayatının kahramanı olabilir. Gençlere bunu hissettirebilmeli, özgüvenlerini geliştirmeleri için olanak yaratmalıyız.

■ "Saklı Bahar'da Melek Nine, "Hayat Pastanesi"nde Barut Dede gençlerle iletişimi iyi yetişkinler. Gerçekten hayatımıza böyle dokunan neler ve dedelerden çok, ihmal edilenleri görüyoruz. Böyle kahramanlar seçmenizin nedeni nedir?

Yaşlıların olağanüstü yaşam deneyimleri var ve yazık ki kendileriyle birlikte sona eriyor. Kent monografileri de yazdım ve o zamanlar pek çok "yaşlı" ile görüştüm. Belleklerindeki, kalplerindeki yaşantı zenginliği öyle güzel ki. İstedim ki bu zenginliğin ipuçlarını tam da ihtiyacı olanlara, gençlere yani, verebileyim.

■ Kitaplarda ebeveynlerle gençler çatıştığı zaman gençlerden yana tavır aldığınızı görüyorum. Hayatınızda da böyle mi? Ebeveynler "Saklı Bahar"ın okur kitlesi içinde midir?

Gençler için yazıyorsanız, ebeveynleri nasıl dışarda tutabilirsiniz! Yazık ki hâlâ çocuklarını bağımsız bireyler olarak değil de kendi uzantıları gibi görüyor çoğu ebeveyn. Oysa o "başka biri". Genç, önemli olmak istiyor, değerli olmak istiyor. Kendi olmak istiyor. Bunu isteyen gençten yana olmamak mümkün mü?

■ Bir öğrencim "Hayat Pastanesi"ni okuduktan sonra gastronomi okumaya karar verdi. "Saklı Bahar", hangi belirsizlikleri aşmada cesaret vaat ediyor gençlere?

Sadece "kendi olmak" düşüncesini filizlendirme çabası... Kendini tanıma çabası gösteren genç, aynı çabayı çevresindekiler için de gösterecektir. Kimim, ne olmak istiyorum, neler yapabilirim, olanaklarım, yeteneklerim nelerdir, bunları nasıl geliştirip kullanabilirim... Cesaret dediğimiz biraz da soru sorma güveni değil midir? İstediklerimiz ve zorunda olduğumuz... Hayat biraz da bu çatışmayla şekilleniyor. Edebiyat da buradan doğuyor aslında. Birey, bu çatışmayı sağlıklı biçimde yaşamalı ki geleceği düşleyebilsin.

■ Heval'in Bahar'a yazdığı ilk mesajdan sonra, o mesajın başka birinden gelmiş olabileceğini düşündüm. Gerilim bu konuda diri tutulmuştu. Siz yazarken çatışmanın nereye gideceği konusunda kararsızlık yaşıyor musunuz? Bu noktada karar vermenizi neler etkili oluyor?

Kitabı okumayı sürdürmesi için okura merak hissini, gerilimi verebilmek önemli. Yoksa bu hız çağında her şey gibi kitap da çabucak bir kenara atılabilir. Bunca dijital olanakla iç içe yaşayan gençlere kendini okutabilmek... Merak-gerilim duygusu bunu sağlıyor. Karar verirken iç sesimi dinliyorum hep. Başkası yazsaydı ne olsun isterdim? Hayat nasıl bir yer olmalı? Aslında roman, benim hayata sorduğum soruları ve o sorulara bulduğum yanıtları içeriyor bir anlamda. Yeni sorulara, yanıtlara kapı açıyor aynı zamanda.

■ Kitabın akışına yerleştirdiğiniz şarkılar ve şiirler müzikli bir roman hissi uyandırıyor. Bu özelliğiyle roman anlatıcısı sanki halk hikâyesi anlatan bir ozana dönüşüyor. Size modern zaman (roman) ozanı diyebilir miyiz?

Bündan sevinç duyarım. Az önce söz ettiğim dijital olanaklarla çepeçevre kuşatılmış bir gençliğe bu yolla ulaşabilmek olağanüstü bir duygu.

■ Umudun, kitabın en umutsuzluk veren karakteri. Silivri, Bahar'ın ailesinin sığındığı, Bahar'da gitme duygusu uyandıran bir hapisane sanki. Bunlar metafor mu?

Çok doğru. Birer metafor. Hayat her zaman is-

tediğimiz biçimde yürümüyor. Ters giden bir şeyler hep oldu, olacak. Ama kendini bulmak, kendi olmak, biraz da bu tersliklerle mücadele etme isteğinde yatıyor. Silivri ya da başka bir yer, hapisane değil ama bireyi sınırlayan mekânlar. Üstelik gitmek eylemi yalnızca mekân değiştirmekle de olmuyor. Düşünce biçiminiz değişmiyorsa, mekân değiştirmenin anlamı kalmıyor. Bahar'ın gitme isteği, kendi olmak yolunda atılmış ilk adım olması açısından önemli. Matruşkaları birbiri içinden çıkarmak gibi. Ya ilk bebeği alıp hayatın ondan ibaret olduğunu kabul edeceksiniz, ya da en son bebeğe kadar çabalayacaksınız. Bu, sizin kim olmak isteğinizle ilgili.

■ Hepimizin defalarca izlediği yeşilçam filmlerinin duygu dünyasına gidiyoruz kitapta. Ama siz klişelere başvurmadınız. Fantastik ve polisiye gençlerin ilgisini ziyadesiyle çekmekteyken, neden böyle bir anlatım tarzı seçtiniz?

Bunu yapan o kadar çok yazar var ki! Ama "farklı" olsun diye de yapmadım. Hayata bakışım ile ilgili. Teknoloji iyi, güzel, yararlı ama nerede duracağını bilmiyorsanız, duygularınızı köreltmeye başlıyor. İyi bir müzik dinlemek, şiir okumak, bir dostla hayatı paylaşmak, birlikte gülebilmek, ağlayabilmek... Bunlar yeşilçam filmlerinde kalmamalı. İnsanın kalbine dokunmayan hiçbir şeyin değeri yoktur benim için. Ve teknoloji yazık ki yanlış kullanım sonucu kalbimizi de bizi de yok saymaya başladı. Bir elin başka bir ele, bir yüreğin başka bir yüreğe değmesi... Hiçbir şey insan sıcaklığından değerli değil. Bunu anlamak için yaşlanmayı beklemesinler istedim...

Saklı Bahar

Çiğdem Sezer
On8 Kitap
148 s.

Düşünce biçiminiz değişmiyorsa, mekân değiştirmenin anlamı kalmıyor. Bahar'ın gitme isteği, kendi olmak yolunda atılmış ilk adım olması açısından önemli. Matruşkaları birbiri içinden çıkarmak gibi. Ya ilk bebeği alıp hayatın ondan ibaret olduğunu kabul edeceksiniz, ya da en son bebeğe kadar çabalayacaksınız. Bu, sizin kim olmak isteğinizle ilgili.